T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/298
KARAR NO : 2024/445
KARAR TR : 07/10/2024

ÖZET: 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun 3 . maddesinin 11. fıkrası uyarınca verilen idari para cezasının iptali istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk

K A R A R

Davacı : A.K
Vekili : Av. R. H. Ç
Davalı : Konya Valiliği- Milli Eğitim Müdürlüğü

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilinin 14/08/2023 tarihinde ... Akademi isimli dükkanı devraldığını ve vergi açılışında bulunduğunu, ruhsat işlemlerini başlattığını bildirmek için gittiği Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından kendisine 268.280 TL idari para cezası verildiğini, söz konusu yeri yeni satın aldığına dair itirazlarının dinlenilmediğini, idari para cezasında kabahatin işlendiği tarih ve saat olarak 07/08/2023 -15.15 belirtildiğini, müvekkilin bu tarih ve saat itibariyle ... Akademinin sahibi veya kurucusu olmadığını, izinsiz eğitim öğretim faaliyetinde bulunmadığını, Gençlik ve Spor Bakanlığına ruhsat başvurusunda bulunduğunu, faaliyetlerin Milli Eğitim Bakanlığı ile alakasının olmadığını, tutanak tarihinde söz konusu adreste bulunmadığını, cezanın iptali talebinin sonuçsuz kaldığını ifade ederekKonya Valiliği - İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından düzenlenen 06/10/2023 tarih ve ...86412225 sayılı idari para cezasının iptali istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Konya 2. Sulh Ceza Hâkimliği 25/04/2023 tarih ve D.İş No.2023/5721 sayılı kararı**le, başvuruya konu idarî para cezası yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında muteriz hakkında idarî yargının görev alanına giren kapatma kararının verilmiş olması, Kabahatler Kanunu'nun 27/8. maddesi gereği idarî para cezası yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının bu işlemin iptali talebiyle birlikte idarî yargı merciinde görülmesi gerektiği gerekçesiyle, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 28/1-b maddesi uyarınca başvurunun reddine karar vermiş, karara itiraz edilmesi üzerine, Konya 3. Sulh Ceza Hâkimliğinin 03/05/2024 tarih ve D.İş No.2024/3021 sayılı kararı ile itirazın reddine kesin olarak karar vermiş ve karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde;

Konya Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğünün 12/09/2023 tarihli 2023/8 Karar sayılı İzinsiz Eğitim ve Öğrenci Barınma Faaliyeti Gösteren Yerlerle İlgili İl Koordinasyon Kurulu Toplantısı Kararında "... Akademi" isimli işyeri hakkında kapatma kararı verildiği ve bu işyeri ile ilgili muteriz A.K hakkında idari para cezası verildiği, Konya Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından kararla ilgili 25/09/2023 tarihli E-33106133-410.99-85113633 sayılı OLUR verildiği, söz konusu karara istinaden Konya Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından 06/10/2023 tarihli E-33106133-410.99-86412225 sayılı 268.280,00 TL idari para cezası tutanağı düzenlendiği, muteriz vekili tarafından idari para cezasının kaldırılması için hakimliğimize başvurulduğu, somut olayda hem idari para cezasının, hem de kapatma kararının Konya Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğünün 12/09/2023 tarihli 2023/8 Karar sayılı İzinsiz Eğitim ve Öğrenci Barınma Faaliyeti Gösteren Yerlerle İlgili İl Koordinasyon Kurulu Toplantısı Kararına dayanarak verildiği, olayda aynı işlem kapsamında İdare Mahkemesinin görev alanına giren "işletmenin kapatılması" yaptırım kararı bulunduğu ve mevcudiyetini halen devam ettirdiği, T.C. Uyuşmazlık Mahkemesinin 25/02/2019 tarihli 2019/77 esas, 2019/172 karar sayılı kararında da "İncelenen uyuşmazlıkta, öngörülen idari para cezasının 5326 sayılı Kanun 'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 5580 sayılı Kanun 'da da idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği, ancak; idari para cezasına konu işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak "işletmenin kapatılması " kararı da verildiği ve idari yargı yerinde dava konusu edildiği anlaşıldığından; idari para cezasına ilişkin kararın hukuka aykırılığı iddiasının da, idari yargı yerinde görüleceği kuşkusuzdur. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesi ve aynı Kanunun 27. maddesine 5560 sayılı Kanun'la eklenen sekizinci fıkra hükmü bir arada değerlendirildiğinde, 5661 sayılı Kanun'un 1. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca verilen idari para cezasına karşı açılan davanın çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır. " denilerek 5580 Sayılı Kanundan kaynaklanan idari para cezasına konu işlem kapsamında aynı kişi ile

ilgili olarak "işletmenin kapatılması" kararı verilmesi durumunda idari para cezasına ilişkin kararın hukuka aykırılığı iddiasının idari yargı yerinde görüleceğinin belirtildiği, Kabahatler Kanununun 27/8. Maddesi uyarınca başvuru konusu idari yaptırım kararının sulh ceza hâkimliğince incelenebilecek kararlardan olmadığı anlaşılmakla, başvurunun Kabahatler Kanununun 27/8. Maddesi ve 28/1-b maddesi kapsamında görevsizlik nedeniyle başvurunun usulden reddine..."

3. Davacı vekili bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. **Konya 2. İdare Mahkemesi 04/06/2024 tarih ve E.2024/848 sayılı kararı**ile, uyuşmazlığın adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiğinden bahisle, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına ve davanın incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Dava dosyasının incelenmesinden; davacının, 268.280,00 TL idari para cezası ile tecziye edilmesine ilişkin Konya Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün 06.10.2023 tarih ve 86412225 sayılı işleminin iptali istemiyle daha önce açmış olduğu davada, Konya 2. Sulh Ceza Hakimliği'nin 25/04/2024 gün ve D.İş No:2023/5721 D.İş sayılı kararıyla; uyuşmazlığın çözüm yerinin idari yargı yeri olduğu, yargı yolu yokluğu nedeniyle davanın usulden reddine karar verilmesi ve anılan karara itiraz edilmesi üzerine Konya 3. Sulh Ceza Hakimliği'nin 2024/3021 D.İş sayılı kararı ile itirazın reddine karar verilmesi suretiyle kesinleşmesi üzerine,davacı tarafından, Milli Eğitim Bakanlığı'ndan ruhsat almadan eğitim faaliyeti yaptığının tespit edildiğinden bahisle 5580 sayılı Kanun hükümleri uyarınca 268.280,00 TL idari para cezası ile tecziye edilmesine ilişkin Konya Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün 06.10.2023 tarih ve 86412225 sayılı işleminin iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bakılan uyuşmazlıkta, her ne kadar Konya 2. Sulh Ceza Hakimliği'nin 25/04/2024 gün ve D.İş No:2023/5721 D.İş sayılı kararında, Konya Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün 12.09.2023 tarih ve 2023/8 sayılı kararı ile "... Akademi" isimli işyerinin kapatılmasına ve bu işyeri ile ilgili davacı hakkında da idari para cezası verilmesine karar verildiği, dolayısıyla dava konusu işlemin dayanağının kapatma kararı ile birlikte verilen idari para cezası olduğu, bu nedenle idari yargının görev alanına girdiği belirtilmişse de; dava konusu edilen ve davacıya tebliğ edilen Konya Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün 06.10.2023 tarih ve 86412225 sayılı işleminde davacı hakkında sadece idari para cezası tesis edildiği, hem idari para cezası, hem kapatma idari yaptırımın birlikte uygulanmadığı, davalı idarenin kapatma idari yaptırımı ile ilgili ayrı bir işlem tesis edebileceğinin de doğal olduğu, öngörülen idari para cezasının5326 sayılı Kanun'un 16. maddesindebelirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 5580 sayılı Kanun'da idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşıldığından, dava konusu idari para cezasına karşı açılan davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu sonucuna varılmıştır..."

5. Konya 2. İdare Mahkemesince 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

6.08/02/2007 tarihli ve 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun*"Amaç ve kapsam"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

" BuKanunun amacı, Türkiye Cumhuriyeti uyruklu gerçek kişiler, özel hukuk tüzel kişileri veya özel hukuk hükümlerine göre yönetilen tüzel kişiler tarafından açılacak özel öğretim kurumlarına kurum açma izni verilmesi, kurumun nakli, devri, personel çalıştırılması, kurumlara yapılacak malî destek ve bu kurumların eğitim-öğretim, yönetim, denetim ve gözetimi ile yabancılar tarafından açılmış bulunan özel öğretim kurumlarının; eğitim-öğretim, yönetim, denetim, gözetim ve personel çalıştırılmasına ilişkin usûl ve esasları düzenlemektir.

Bu Kanun, Türkiye Cumhuriyeti uyruklu gerçek kişiler, özel hukuk tüzel kişileri veya özel hukuk hükümlerine göre yönetilen tüzel kişilerce açılan özel öğretim kurumları ile yabancılar tarafından açılmış bulunan özel öğretim kurumlarını kapsar."

7. 5580 sayılı Kanun'un *"Kurum açma izni"* başlıklı 3. maddesinin 11. fıkrası şöyledir:

"(Ek fıkra: 2/12/2016-6764/61 md.) Bu Kanun kapsamındaki eğitim-öğretim faaliyetlerini yapan ancak bu Kanuna uygun olarak kurum açma izni ile iş yeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlenmeyen yerleri kuran veya işletenlere brüt asgari ücretin 20 katı idari para cezası uygulanır ve bu yerler valiliklerce kapatılır. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir."

8. Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinin*"Kurum açma"* başlıklı 5. maddesinin 4. fıkrası şöyledir :

"(Ek:RG-2/8/2013-28726) (Değişik:RG-19/2/2020-31044) Kanunun 3 üncü maddesinin on birinci

fıkrasında belirtilen yerlerin mülki idare amirleri tarafından görevlendirilen yetkililerce tespiti halinde bu yerleri kuran veya işletenlere valilikçe Kanunda belirtilen miktarda idari para cezası verilir. Verilen idari para cezası, 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre ilgiliye tebliğ edilir, takip ve tahsili için ise Hazine ve Maliye Bakanlığının ildeki ilgili birimine bildirilir. Ayrıca bu yerler valilikçe kapatılır. İdari para cezası verilen bu kişilerin kurum açmak üzere başvurmaları hâlinde, verilen bu para cezasının ödendiğinin veya 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre tecil edilmiş ve/veya taksitlendirilmiş ya da özel kanunlara göre yapılandırılmış olup taksitlendirildiğinin belgelendirilmesinden sonra başvurusu işleme alınır."

9. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik *"Genel kanun niteliği"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

" (1) Bu Kanun'un;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında, uygulanır."

10. 5326 sayılı Kanun'un *"Yaptırım türleri"* başlıklı16. maddesi şöyledir:

"(1) Kabahatler karşılığında uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.

(2) İdarî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir"

11. 5326 sayılı Kanun'un *"Saklı tutulan hükümler"* başlıklı 19. maddesi şöyledir:

"(1) Diğer kanunlarda kabahat karşılığında öngörülen belirli bir süre için;

a) Bir meslek ve sanatın yerine getirilmemesi,

b) İşyerinin kapatılması,

c) Ruhsat veya ehliyetin geri alınması,

d) Kara, deniz veya hava nakil aracının trafikten veya seyrüseferden alıkonulması,

gibi yaptırımlara ilişkin hükümler, ilgili kanunlarda bu Kanun hükümlerine uygun değişiklik yapılıncaya kadar saklıdır"

12. 5326 sayılı Kanun'un *"Başvuru yolu"* başlıklı 27. maddesinin 1. ve 8. fıkraları şöyledir:

"(1) İdarî para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idarî yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idarî yaptırım kararı kesinleşir.

(8) (Ek: 6/12/2006-5560/34 md.) İdarî yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idarî yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idarî yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idarî yargı merciinde görülür ."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

13. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Seyfi HAN, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 07/10/2024 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

14. Raportör-Savcı Dr. Berrak YILMAZ'ın davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

15. Dava, 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun 3. maddesinin 11. fıkrası uyarınca verilen idari para cezasının iptali istemiyle açılmıştır.

16. Dosyanın incelenmesinden, Konya Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğünün 12/09/2023 tarih ve 2023/8 sayılı kararı ile, ... Akademi isimli işyerinin kapatılmasına ve bu işyeri ile ilgili davacı hakkında da idari para cezası verilmesine

karar verildiği, Konya Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğünün 06/10/2023 tarih ve ...86412225 sayılı işleminde davacı hakkında sadece idari para cezası tesis edildiği, Selçuklu Belediye Başkanlığı Zabıta Müdürlüğü tarafından düzenlenen 09/10/2023 tarihli Tutanakta ise, ... Akademi ile ilgili olarak işletmenin vergi mükellef değişikliği yaptığından dolayı mühürlemenin yapılamadığının belirtildiği, öte yandan davacı vekili tarafından idari para cezası verilmesinin hukuka aykırı olduğu belirtilerek, idari para cezasının iptali istemiyle dava açıldığı, işyerinin kapatılmasına ilişkin işlemin dava konusu edilmediği anlaşılmaktadır.

17. Yukarıda izah edilen düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

18. İncelenen uyuşmazlıkta, uygulanan idari para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesindebelirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 5580 sayılı Kanun'da idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde, bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden, dava konusu idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

19. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Konya 2. İdare Mahkemesince yapılan başvurunun kabulü ile, Konya 2. Sulh Ceza Hâkimliğinin 25/04/2023 tarih ve D.İş No.2023/5721sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Konya 2. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ileKonya 2. Sulh Ceza Hâkimliğinin 25/04/2023 tarih ve D.İş No.2023/5721 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

07/10/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Doğan	Eyüp	Seyfi
YAŞAR	AĞIRMAN	SARICALAR	HAN

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN